

“Su həyat deməkdir,
təmiz su isə sağlam
həyat deməkdir”

İlham Əliyev

BÜLLETEN

№ 03 (79) • May-iyun 2022-ci il

w w w . a z e r s u . a z

Qaynar xətt - 955

“TEKNOFEST” - Türkiyə-Azərbaycan qardaşlığının bütün dünyaya nümayishi

səh. 2

Su təsərrüfatı və
meliorasiya işçiləri peşə
bayramını qeyd ediblər

səh. 3

Zəngilanda su ehtiyatlarının
idarə edilməsi mövzusunda
beynəlxalq konfrans keçirilib

səh. 4

Yay mövsümüne
hazırlıq işləri
yekunlaşib

səh. 10

“TEKNOFEST” - Türkiyə-Azərbaycan qardaşlığının bütün dünyaya nümayishi

Bu il mayın 26-29-da Bakıda ilk dəfə keçirilən “TEKNOFEST Azərbaycan” Aerokosmik və Texnologiya Festivalı Azərbaycan-Türkiyə birliyinin əbədi və əzəli olduğunu bütün dünyaya bir daha nümayiş etdirdi. 28 May-Müstəqillik Günündə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev, Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan, birinci xanımlar Mehriban Əliyeva və Əminə Ərdoğan “TEKNOFEST Azərbaycan” festivalının keçirildiyi məkana gəldilər.

Türkiyənin “Baykar” şirkətinin texniki direktoru Selçuk Bayraktar və dünya şöhrətli türkiyəli alim, Nobel mükafatı laureati professor Əziz Səncər çıxış edərək “TEKNOFEST” festivalını müstəqillişin, qardaşlığın bariz nümunəsi, səmalarımızı, dənizlərimizi, torpaqlarımızı qoruyub dirçəldəcək yüksək texnologiyaları bütün cəmiyyətlə birlikdə inkişaf etdirmək səfərbərliyi kimi dəyərləndirdilər, elm və texnologiya sahəsində çalışan gəncləri insanlığa, Vətənə töhfə verməyə çağırıldalar.

Mərasimdə iştirak edən Prezident İlham Əliyev qeyd etdi ki, Türkiyə-Azərbaycan qardaşlığı, birliyi xalqlarımız üçün əsas yol istiqamətidir, bölgə üçün, dünya üçün də çox önemli amildir, təhlükəsizlik, sabitlik amilidir. Nə qədər Türkiyə və Azərbaycan bir yerdə inamlı adımlasa, bölgəmizdə sülh və

bəriş o qədər də möhkəm olacaqdır: “Bu gün “TEKNOFEST” bizim birliyimizin növbəti nümayişidir, onun təzahürüdür. “TEKNOFEST” elm, inkişaf, bilik, texnologiya bayramıdır. Əminəm ki, “TEKNOFEST”də iştirak edən gənclər bu tərəxi günü hər zaman yadda saxlayacaqlar. Bir neçə gün bərabər olan Türkiyə və Azərbaycan gəncləri artıq bir ailə kimi bir-birinə yaxın oldu, bir-birini tanıdı və əminəm ki, gələcəkdə də daim bir yerə olacaqlar”.

Bu il diplomatik əlaqələri-

mizin yenidən qurulmasının 30-cu ildönümünü qürurla qeyd etdiyimizi vurgulayan Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğan bildirdi ki, Türkiyə və Azərbaycan birlikdə hələ neçə-neçə layihələr gerçəkləşdirəcək və bununla da dünyani təəccübəndirməkdə davam edəcəklər. Bu layihələr iki ölkənin müasir gəncləri qarşısında yeni üfüqlər açacaq: “TEKNOFEST” Azərbaycan gəncliyinin bacarığını, istedadını nümayiş və inkişaf etdirməsi üçün ənənəvi bir platformadır. Bu yarışlarda öz işləri ilə fərqlənən siz gənclərimiz sabahın pilotsuz

əldə edəcəyimizə şübhə etmirəm”.

Çıxışlardan sonra festivalın müxtəlif müsabiqələr üzrə qaliblərinin mükafatlandırma mərasimi oldu. Mükafatları qaliblərə Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Nobel mükafatı laureati professor Əziz Səncər təqdim etdilər. Mərasimdə, həmçinin dövlət başçılarına və Əziz Səncər “TEKNOFEST Azərbaycan” festivalının xatirə hədiyyələri təqdim olundu.

Mərasimdən sonra prezidentlər İlham Əliyev və Rə-

ucus aşaratlarını, süni zəkalarını, rəqəmsal texnologiyalarını istehsal edən və inkişaf etdirən alımları olacaqsınız. “TEKNOFEST”çılər bu günə qədər Türkiyədə son dərəcə gözəl layihələrə imza atdırılar. Azərbaycanda da eyni uğuru

cəb Tayyib Ərdoğan, birinci xanımlar Mehriban Əliyeva və Əminə Ərdoğan sərgi zonasındaki pavilyonlarla tanış oldular.

“TEKNOFEST Azərbaycan” Aerokosmik və texnologiya festivalı çərçivəsində Azərbaycan və Türkiyə pilotlarının iştirakı ilə keçirilən aviaşou bu mötəbər tədbirin ən yaddaqalan hadisələrindən biri oldu. Prezidentlər İlham Əliyev, Rəcəb Tayyib Ərdoğan, birinci xanımlar Mehriban Əliyeva və Əminə Ərdoğan, qardaş ölkələrimizin rəsmi nümayəndə heyətləri və festival iştirakçıları aviaşounu izlədilər.

“Su təsərrüfatı və meliorasiya işçiləri peşə bayramını qeyd ediblər”

5 iyun “Su təsərrüfatı və meliorasiya işçiləri günü” peşə bayramıdır. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 14 may 2014-cü il tarixində imzaladığı sərəncamla iyun ayının 5-i “Su təsərrüfatı və meliorasiya işçiləri günü” kimi təsis edilib və hər il bu tarix su təsərrüfatı işçilərinin peşə bayramı kimi qeyd olunur.

Təqil dövlətimizin memarı və qurucusu Heydər Əliyevin xatırəsini yad edib, məzari öünüə əklil qoyublar. Görkəmli oftalmoloq-alim, akademik Zərifə xanım Əliyevanın da xatırəsi anılıb. Sonra Şəhidlər Xiyabanında Azərbaycanın müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda canlarından keçmiş qəhrəman vətən övladlarının xatırəsi yad edilib.

“Su təsərrüfatı və meliorasiya işçiləri

günü” münasibətilə “Azərsu” ASC-nin “+ 82 Qərb” su anbarının üzərində salınmış “Yasamal” Parkında gənc rəssamların su mövzusunda əsərlərindən ibarət sərgi keçirilib. Sərgidə iqlim dəyişikliklərinin su ehtiyatlarına təsiri, suya qənaət və sudan səmərəli istifadəni təbliğ edən əsərlər nümayiş etdirilib. “+ 82 Qərb” su anbarına və sərgiyə baxış keçirən “Azərsu” ASC, Meliorasiya və Su Təsərrüfatı ASC-nin rəhbərliyi gənc rəssamlara yaradıcılıq uğurları arzulayıb.

Azərbaycan Respublikası Prezidenti İlham Əliyevin imzaladığı sərəncamlarla su təsərrüfatı və meliorasiya sahəsində səmərəli fəaliyyətinə görə “Azərsu” ASC-nin bir qrup əməkdaşı təltif edilib.

**“Əməkdar mühəndis” fəxri adı ilə
Abasov Xalid Əvəz oğlu**

“Tərəqqi” medali ilə
Aslanov Şahin Sabir oğlu
Balamiyev Ramis Memasala oğlu
Bünyəstov Sabir Hüseyn oğlu
Daşdəmirov Qaçay Daşdəmir oğlu
Əliyev Muğamət Camaləddin oğlu
Quliyev İntiqam Sabir oğlu
Quliyev Şamil Hüsi oğlu
Məmmədov Malik Əbdülxalıq oğlu
Niyazova Gülcəhrə Rəsul qızı
Ömərov Akif Məmmədəli oğlu
Rüstəmov Azad Hacıbala oğlu
Şirinov Rafael Mikayıl oğlu.

İyunun 29-da Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi-nin təşkilatçılığı, BMT-nin Ərzaq və Kənd Təsərrüfatı Təşkilatının və Qarabağ Dirçəliş Fonduunun dəstəyi ilə Zəngilan rayonunun Ağalı kəndində "Su ehtiyatlarının davamlı idarə edilməsində tərəfdaşlığın və fəaliyyətin təşviq edilməsi" mövzusunda beynəlxalq konfrans keçirilib.

Zəngilanda su ehtiyatlarının idarə edilməsi mövzusunda beynəlxalq konfrans keçirilib

Azərbaycanda akkreditə olunmuş diplomatik korpus və nüfuzlu beynəlxalq təşkilatların nümayəndələrinin, ekspertlərin iştirakı ilə hibrid formatda keçirilən tədbirdə su ehtiyatları sahəsində davamlı inkişafın məqsəd və hədəflərinə nail olmaq üçün səylərin səfərbər edilməsi, bu məsələnin qlobal və regional həlli məqsədilə beynəlxalq səviyyədə dialoqun yaradılması, transsərhəd kontekstdə tərəfdaşlığın qurulması kimi aktual istiqamətlər müzakirə mövzusu olub.

Konfransda çıxış edən ekologiya və təbii sərvətlər naziri Muxtar Babayev işğaldan azad olunmuş ərazilərdə ekosistemin və infrastrukturun, hidrometeoroloji müşahidə sistemlərinin bərpası, su ehtiyatlarından səmərəli istifadə edilməsi məqsədilə su mənbələrinin qiymətləndirilməsi və digər tədbirlər barədə məlumat verib. "Dayanıqlı İnkişaf üzrə 2030

Gündəliyi"nin su ilə bağlı məqsəd və hədəflərinin həyata keçirilməsində BMT və digər beynəlxalq, regional təşkilatların, özəl sektorun, vətəndaş cəmiyyətinin səylərinin birləşdirilməsinin vacibliyi qeyd olunub. O da bildirlib ki, Azərbaycanın şirin su ehtiyatlarının 70 faizindən çoxu ölkə hüdudlarından kənardə formalasır. Bütün bunlara baxmayaraq, Azərbaycan, eyni zamanda, transsərhəd su mənbələrinin qeyri-düzgün idarə olunması və çirkəndirilməsi problemi ilə üzлəşir.

BMT-nin Azərbaycanda-

kı rezident-əlaqələndiricisi Vladanka Andreyeva deyib ki, dünyada təxminən 2 milyarddan çox insanın təhlükəsiz su ehtiyatlarına çıxışı yoxdur. O, Azərbaycanda iqlim dəyişikliyi və su ehtiyatlarının əksəriyyətinin mənbəyini qonşu ölkələrdən götürməsi səbəbindən su resurslarının çatışmazlığı probleminin mürəkkəbləşdiyini və onun həllində regional əməkdaşlığın vacib rol oynayacağını qeyd edib.

Konfransda çıxış edən "Azərsu" ASC-nin sədr müavini Köçərli Həsənov su ehtiyatlarından səmərəli is-

lərdə içməli su təchizatı və kanalizasiya sistemləri dağılımış, işlək vəziyyətdə olan hidrotexniki qurğular və paylayıcı şəbəkələr yararsız hala salınmışdır. "Torpaqlarımız işğaldan azad olunduqdan sonra "Azərsu" ASC tərəfindən ilkin olaraq yaşayış məntəqələrini su ilə təmin edən su mənbələrinin və magistral kəmərlərin dağıdılmış hissələri bərpa edilərək yaşayış olan ərazilər su ilə təmin edilib. İşğaldan azad olmuş yaşayış məntəqələrində xidmət səviyyəsinin yaxşılaşdırılması məqsədilə Şuşa, Zəngilan, Kəlbəcər şəhərləri

tifadənin müasir dövrün ən aktual məsələlərindən biri olduğunu xatırladaraq işğaldan azad olunmuş ərazilərin içməli su təchizatı ilə bağlı məlumat verib. Qeyd olunub ki, işgal dövründə bu ərazi-

və Hadrut qəsəbəsi ərazisində fasiləsiz fəaliyyət göstərən xidmət sahələri təşkil edilib. İşğaldan azad olunmuş şəhər və rayon mərkəzlərində "Ağlı su" layihələri icra olunacaq".

Konfransın sonunda iyunun 30-da Estoniyada keçiriləcək Su Konvensiyası ilə bağlı tədbirə töhfə olacaq nəticə sənədi qəbul edilib. Konfrans çərçivəsində iştirakçılar "Ağlı kənd"də yaradılan infrastrukturla tanış olub, Həkəri çayına qızılxallı forel balıqlarının buraxılması mərasimində iştirak ediblər.

Mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının, digər idarəetmə qurumlarının rəhbərlərinin şəhər və rayonlarda vətəndaşların qəbulu cədvəlinə uyğun olaraq "Azərsu" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin sədr müavini Kəçərli Həsənov 17 may 2022-ci ildə Göygöl və Daşkəsən, 14 iyun 2022-ci il tarixində isə Oğuz və Qəbələ rayonlarından olan vətəndaşları qəbul edib.

Qəbullardan əvvəl ümummilli lider Heydər Əliyevin Göygöl və Oğuz

"Azərsu" ASC-nin sədr müavini Göygöl və Oğuz şəhərlərində vətəndaşları qəbul edib

şəhərlərində ucaldılmış abi-dələri ziyarət edilib.

Göygöl şəhərindəki Heydər Əliyev Mərkəzində keçirilən qəbulda 46 nəfər, Oğuz Olimpiya İdman Kompleksində keçirilən qəbulda isə 45 nəfər iştirak edib. Vətəndaşların müraciətləri içməlisu təchizati və tullanti sularının axıdlılması xidmətləri, işə qəbul və digər məsələlər-

lə bağlı olub.

Hər bir vətəndaşı dinləyən "Azərsu" ASC-nin sədr müavini K.Həsənov müraciətlərin qısa müddətdə araşdırılıraq zəruri tədbirlərin görülməsi barədə aidiyəti struktur bölmələrinin rəhbərlərinə tapşırıqlar verib. Vətəndaşlar tərəfindən qaldırılan məsələlərin bir qismi yerində həll olunub,

araşdırmağa ehtiyac olan müraciətlər nəzarətə götürürlüb.

Sakinlər bölgələrdə vətəndaşların qəbulu və müraciətlərinə baxılması üçün rahat və əlverişli şəraitin yaradılmasından razılıqlarını dilə gətirərək göstərilən diqqət və qayğıya görə Prezident İlham Əliyevə minnətdarlıqlarını bildiriblər.

"Azərsu" Açıq Səhmdar Cəmiyyətində Dünya Bankının nümayəndə heyəti ilə görüş keçirilib. Görüşdə iqlim dəyişikliyi və inkişaf hesabatına dair ilkin məsləhətləşmələr, Azərbaycanda yaşıl inkişafa keçid istiqamətləri üzrə müzakirələr aparılıb.

"Azərsu" ASC sədrinin birinci müavini Teyyub Cabbarov Dünya Bankı ilə əməkdaşlıq çərçivəsində görülmüş işlər və həyata keçirilmiş layihələr barədə məlumat verib. Qeyd olunub ki, Dünya Bankı ilə birgə maliyyələşdirilən layihə çərçivəsində Şamaxı, Qəbələ, Saatlı

Dünya Bankının nümayəndə heyəti ilə görüş keçirilib

və Sabirabad şəhərlərində infrastruktur yenidən qurulub. T.Cabbarov ölkəmizdə su ehtiyatlarından səmərəli

istifadə ilə bağlı komissiyaının yaradıldığını və təsdiq edilmiş Tədbirlər Planına uyğun olaraq mühüm işlərin

göründüyünü diqqətə çatdırıb.

Dünya Bankının nümayəndəsi Andrea Liverani sudan səmərəli istifadə, iqlim dəyişikliklərinin su ehtiyatlarına təsiri, tullanti sularının təmizlənərək təkrar istifadəsi və s. sahələr üzrə əməkdaşlığı hazır olduğunu bildirib.

Görüşdə qeyd olunan məsələlər üzrə ehtiyacların müəyyən olunması, həmçinin su sektorunu üzrə məlumat mübadiləsi və s. məsələlərə dair fikir mübadiləsi aparılıb.

Şuşa və Ağdam şəhərlərinin içməli və tullantı su layihələri müzakirə olunub

Şuşa şəhərinin içməli, tullantı və yağış suları sistemlərinin yaradılması və yenidən qurulmasının texniki-iqtisadi əsaslandırma və layihə sənədlərinin hazırlanmasına Niderlandın "Vitteveen Bos" məsləhətçi şirkəti də cəlb olunub. "Azərsu" ASC-də Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Şuşa rayonunda xüsusi nümayəndəsi Aydin Kərimov, "Azərsu" ASC-nin rəhbərliyi və müxtəxəssislər, eləcə də layihəni hazırlayan "İqlim" şirkətinin müxtəxəssislərinin iştirakı ilə təqdimat keçirilib.

Məsləhətçi şirkətin nümayəndələri bildiriblər ki, layihə hazırlanarkən Şuşa şəhərinin su mənbələri, anbar və paylayıcı şəbəkələri, suyun keyfiyyəti, tullantı sularının idarə olunması və ekoloji məsələlər nəzərdə alınır. Şuşa şəhərinin gündəlik su tələbatı 6000 kubmetr qiymətləndirilir. Şuşanın dayanıqlı su təchizatının aparılması üçün şəhərin 8 müxtəlif təzyiq zonalarına bölmənəsi, 2 zonanın hidrofor nasoslarla, 6 zonanın isə özüaxımlı rejimdə su ilə təmin olunması təklif edilir. Təzyiq zonalarını qidalandırmaq üçün mövcud anbarla yanaşı, 2 yeni anbarın da inşası nəzərdən keçirilir. Relyef baxımından çökək nöqtələrin

su təchizatında izafi təzyiqin aradan qaldırılması üçün təzziyyəqircilərdən istifadə edilməsi nəzərdə tutulur.

Şuşa şəhərinin bütün əraziyi kanalizasiya şəbəkəsi ilə təmin olunacaq. Şəhərin şərqi hissəsində, relyef baxımından çökəklikdə yerləşən ərazidə tullantı sutəmizləyici qurğusu inşa olunacaq.

İşgaldan azad olunmuş Ağdam şəhərinin içməli su təchizati, tullantı və yağış sularının idarə olunması sistemlərinin yaradılması ilə bağlı layihə sənədlərinin hazırlanması məqsədilə yaradılmış işçi qrupun növbəti iclası keçirilib. Ağdam şəhərində baş tutan iclasda içməli və tullantı su, eyni zamanda, yağış suları sistemlərinin layihəsi təqdim edilib, ətraflı müzakirələr aparılıb.

"Azərsu" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin Planlaşdırma və layihələndirmə departamentinin rəisi Bahadır Kəngərli bildirib ki, layihə hazırlanarkən əhalinin içməli suya tələbatı, şəhərin sənaye və turizm imkanları nəzərdə alınır. Ağdam şəhərinin və şəhərə yaxın 4 kəndin dayanıqlı və keyfiyyətli içməli su ilə təmin edilməsi məqsədilə

kompleks tədqiqat işləri aparılıb və "Ağıllı su" layihəsi hazırlanır.

Layihəyə əsasən Ağdam şəhəri içməli su ilə yeraltı su mənbəyindən təmin olunacaq və bu məqsədlə ilkincə mərhələdə 3 kəşfiyyat-qiyamətləndirmə quyusu qazılıb. Quyuların məhsuldarlığı tələbatı ödəməyə imkan verəcək və suyun keyfiyyəti standartlara tam uyğundur. Ümumilikdə, şəhərin dayanıqlı içməli su ilə təmin edilməsi məqsədilə 24 quyunun qazılması, quyu zonasının əsas və alternativ (generator) elektrik enerjisi ilə təminatı layihələndirilib. Subarte-

Bildirilib ki, kanalizasiya-yağış infrastrukturunun qurulmasında da müasir texnologiyalardan istifadə olunacaq. Layihəyə uyğun olaraq Ağdam şəhərində formalasın tullantı suları məhsuldarlığı sutkada 30 min kubmetr layihələndirilən bioloji tipli qurğuda təmizləndikdən sonra texniki və suvarma məqsədi lə təkrar istifadəyə qaytarılacaq.

Təqdim olunan layihədə şəhərin yağış sularının 2 hövzəyə ayrılmışla idarə olunması nəzərdə tutulur. Yağış sularının da hər bir hövzdə tikiləcək anbarla toplanaraq təkrar istifadə olunması plan-

zianlardan qəbul olunacaq su relyef baxımından yüksəklikdə yerləşən anbarlarda toplanacaq və yaşayış məntəqələrinə özüaxımlı rejimdə ötürüləcək. Şəhərdə paylayıcı su şəbəkəsinin yaradılması, şəbəkə üzərində yanğın hidrantlarının, siyirtmələrin quraşdırılması layihədə özəksini tapib, eləcə də hər bir abonentin məsafədən oxunan elektron saygacla təminatı təklif edilib.

İclasda Ağdam şəhərinin tullantı və yağış sularının idarə edilməsi ilə bağlı hazırlanmış layihə də təqdim olunub.

laşdırılır.

Ağdam şəhərinin içməli su təchizati, tullantı və yağış suları sistemlərinin vahid mərkəzdən idarə olunması layihələndirilib. Subtezianların məhsuldarlığı, anbarların səviyyəsi, suyun keyfiyyət göstəricilərinə SCADA sistemi ilə nəzarət olunacaq, şəbəkənin hidravlik tənzimlənməsi onlayn rejimdə həyata keçiriləcək.

İclasda layihə ilə bağlı geniş müzakirələr aparılıb, səsləndirilən təkliflərin layihədə nəzərə alınması tövsiyə olunub.

İctimai Şuranın üzvləri Kür Sutəmizləyici Qurğular Kompleksinə səfər ediblər

Ulu öndər Heydər Əliyevin anadan olmasının 99-cu ildönümü ərəfəsində "Azərsu" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti yanında İctimai Şuranın üzvlərinin ümummilli liderin içmali su sektorunda şah əsəri sayılan Kür Sutəmizləyici Qurğular Kompleksinə səfəri təşkil olunub. Əvvəlcə ulu öndərin kompleks ərazisində ucaldılmış abidəsi zi-yarat olunub, abidənin öünüə gül dəstələri qoyulub.

Kür Su Təchizati İdarəsinin rəisi Eldəniz Həsənov sutəmizləyici qurğuların iş prinsipi və burada suyun təmizlənməsi prosesi barədə İctimai Şura üzvlərinə ətraflı məlumat verib. Qeyd olunub ki, Kür çayından üzən nasos stansiyaları vasitəsilə götürürlən su birinci mərhələdə radial durulduculara ötürülür. Burada reagentlərdən

dirilib ki, Oğuz-Qəbələ-Bakı su kəmərinin və Ceyranbatan Ultrasüzgəcli Sutəmizləyici Qurğular Kompleksi-nin istismara verilməsindən sonra Abşeron yarımadasına gətirilən içməli suyun həcmi xeyli artıb. Bu da Kür Sutəmizləyici Qurğular Kompleksindən Bakıya verilən suyun bir hissəsinin Muğan və Aran bölgələrinə yönəl-

Saatlı qrup magistral su kəmərləri, kəmərlərin üzərində anbarlar tikilərək istismara verilib. Bununla da, Hacıqabul, Şirvan, Salyan, Neftçala, Biləsuvar, Sabirabad və Saatlı şəhərlərinin, eləcə də magistral kəmərin marşrutu boyunca yerləşən kəndlərin su təchizatı əsaslı şəkildə yaxşılaşdırılıb. Bütövlük də 2030-cu ilə perspektiv inkişaf nəzərə alınmaqla Şirvan-Muğan və Sabirabad-Saatlı qrup su kəmərlərindən 170-dən çox yaşayış məntəqəsinin 630 min nəfər sakini faydalanaçaqdır.

Qeyd edək ki, Prezident İlham Əliyevin ərzaq təhlükə-

istifadə edilərək onun tərkibindəki lili çıxdırılır. İkinçi mərhələdə su horizontal durulducularda emal prosesindən keçir. Nəhayət, 3-cü mərhələdə qum süzgəclərin-dən keçən su təmiz anbara ötürülür, burada zərərsizləşdirilir və nasoslarla magistral kəmərlərə vurulur. Magistral kəmərin 89-cu kilometrində - Səngəçal qəsəbəsi yaxınlığında yenidən qaldırıcı nasoslardan istifadə olunmaqla suyun Bakıya çatdırılması təmin edilir.

Qonaqların diqqətinə çat-

dilməsinə imkan yaradıb. Bu məqsədlə 107 km uzunluğunda Şirvan-Muğan və 62 km uzunluğunda Sabirabad-

kəsizliyinin və ixrac potensialının artırılmasının təmin edilməsi barədə tapşırıqlarına uyğun olaraq Kür Sutə-

mizləyici Qurğular Kompleksi Hacıqabul və Şamaxı rayonlarının ərazisində 10 min hektar əkin sahəsinə suvarma suyu ilə də təmin edir. Bu məqsədlə kompleksdən Padarçöl adlanan əraziyə 27,5 km uzunluğunda əsas daşıyıcı kəmər inşa olunub.

Xatırladaq ki, Kür Sutəmizləyici Qurğular Kompleksinin inşasına 1968-ci ildə başlansa da, işlər ləng aparılib. 1969-cu ildə ulu öndər Heydər Əliyevin respublika rəhbərliyinə gəlməsindən sonra layihənin icrasında ciddi dönüş yaranıb. Ümummilli liderin təşəbbüsü ilə xalq tikintisina çevrilən layihənin birinci növbəsi mərhələlərlə 1970-1971-ci illərdə istismara verilib. 27 sentyabr 1970-ci ildə kompleksdən Abşeron yarımadasına suyun verilməsinə başlanıb.

Sürətlə inkişaf edən Bakı şəhərinin içməli su təchizatını yaxşılaşdırmaq üçün 1980-ci illərdə Kür su kəmərləri sisteminin ikinci növbəsi üzrə işlər icra edilib. 3 mərhələdə (1984, 1986 və 1988-ci illərdə) Bakıya əlavə 3 magistral su kəməri çəkilib. Bununla da, kompleksin məhsuldarlığı saniyədə 9,5 və ya sutkada 820 min kubmetrə çatdırılıb.

Şabran rayonunun 9 kəndinin içməli su təchizatı yaxşılaşdırılır

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin təsdiqlədiyi Regionların sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Programına uyğun olaraq "Azərsu" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti bölgələrdə kənd əhalisinin içməli su təminatının yaxşılaşdırılması məqsədilə layihələrin icrasını davam etdirir. Şabran rayonunun Leyti, Ləcədi, Qələgah, Dağ Bilici, Zöhrəmə, Mumlu, Pirəbədil, Sumağava və Sumağava Qazma yaşayış məntəqələrini əhatə edən layihə 3000-dən çox sahənin içməli su problemini həll edəcək.

Layihəyə əsasən kəndlərə içməli su Şollar-Bakı su kəmərindən veriləcək. Suyun optimal paylanması təmin etmək üçün kəndlərdə hər birinin tutumu 100-300 kubmetr olan 5 ədəd su anbarı tikilir. İki pilləli nasoslarla anbarlara çatdırılacaq suyun paylayıcı şəbəkələrə ötürülməsi üçün 28 km uzunluğunda müxtəlif diametrlə magistral su xətləri çəkilib.

Layihə çərçivəsində 9 kəndin hər birində mərkəzləşdirilmiş şəbəkə yaradılır və bu məqsədlə 38 km

xəttin inşası planlaşdırılıb. Eyni zamanda, kəndlərdə 965 evə birləşmə veriləcək və saygacalar quraşdırılacaq. Hazırda anbarlarda və şəbəkə xətlərində tikinti-quraş-

dırma və saygaclaşma işləri aparılır. Cari ilin iyun ayında işlərin tam yekunlaşacağı və kəndlərə suyun verilməsi nəzərdə tutulur.

Qeyd edək ki, Şabran ra-

yonunun Leyti, Ləcədi, Qələgah, Dağ Bilici, Zöhrəmə, Mumlu, Pirəbədil, Sumağava və Sumağava Qazma kəndlərində mərkəzləşdirilmiş içməli su təchizatı sistemləri mövcud olmayıb. Bəzi kəndlərin sakinləri içməli suya olan tələbatlarını Dağ Bilici kəndi yaxınlığında Xırmı bulağından istifadə etməklə ödəyib. Lakin son illər bulağın məhsuldarlığı azaldıqdan kəndlərin tələbatı tam ödənilmirdi. Buna görə sakinlər içməli suyu uzaq məsafədən daşıyır və ya məşinlərlə alırlılar.

Qayıdış qəsəbəsində yeni subartezian quyusu istifadəyə verilib

"Azərsu" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti tərəfindən bölgələrdə əhalinin içməli su təminatının yaxşılaşdırılması məqsədilə həyata keçirilən layihələr çərçivəsində Füzu-

li rayonunun Qayıdış məcburi köçkün qəsəbəsində yeni subartezian quyusu istifadəyə verilib.

1,2,3,4 və 5-ci Qayıdış qəsəbələrini içməli su təchizatı

indiyə qədər Füzuli rayonunun Böyük Bəhmənli kəndindəki subartezian quyusundan aparılırdı. Quyu zonasından qəsəbələrə çəkilmiş 273 mm diametrli magistral su kəməri uzun müddət istismar olunduğundan qəzali vəziyyətə düşmüşdü. Buna görə də köçkün qəsəbələrinin su təminatında fasılələr yaranır, eyni zamanda, ciddi su itkiları baş verirdi.

Qəsəbələrin içməli su təchizatında dayanıqlığı təmin etmək məqsədilə "Azərsu"

ASC-nin mütəxəssisləri tərəfindən araşdırımlar aparılıb və daha yaxın ərazidə yeni subartezian quyusunun qazılması qərara alınıb. "Azərsu" ASC-nin daxili imkanları hesabına qısa müddətdə quyunun qazıntısi başa çatdırılıb, onun elektrik enerjisi ilə təminatı həyata keçirilib. Yeni quyunun məhsuldarlığı və buradan əldə olunan suyun keyfiyyəti 1,2,3,4 və 5-ci Qayıdış qəsəbələrində 967 abonentli dayanıqlı içməli su ilə təmin etməyə imkan verəcək.

İntensiv yağışların və sel sularının Goranboy və Göygöl rayonlarında su mənbələrinə vurduğu ziyanın fəsadları aradan qaldırılır. Hazırda su mənbələrində infiltrasiya qurğusunun təmizlənməsi işləri intensiv qaydada davam etdirilir.

Son günlər müşahidə olunan intensiv yağışlar və sel suları Goranboy və Göygöl rayonlarında şəhər mərkəzlərini və bəzi kəndləri içməli su ilə təmin edən Ballıqaya, Bənövşəli və Kürəkçay mənbələrinə ciddi ziyan vurub. İyunun 22-də sel nəticəsində Qaraçay çayından gələn ağac qırıntıları, daş və lıl Ballıqaya sutəmizləyici qurğusunun infiltrasiya sahəsini bərk kütłə ilə doldurub və qurğuda emal prosesi tam dayanıb. Qısa müddət də qurğuda təmizləmə işləri aparılırla rəq suyun verilişi bərpa olunsa da, iyunun 25-də selin təkrarlanması emal

Sel sularının su mənbələrinə vurduğu ziyanın fəsadları aradan qaldırılır

prosesinin yenidən dayanmasına səbəb olub. Nəticədə, Goranboy, Naftalan və Xocalı sukanal sahələrinin bu mənbədən qidalanan yaşayış məntəqələrinə içməli suyun verilməsi dayandırılıb. "Azərsu" ASC tərəfindən əraziyə xüsusi texnika və maşınlar cəlb olunaraq təmir-bərpa işlərinə başlanılıb. Artıq qurğunun bir hissəsi təmizlənib. Goranboy, Naftalan şəhərlə-

rinə və Ağcakənd qəsəbəsinə, eləcə də bir sıra kəndlərə içməli suyun verilməsi qismən bərpa olunub.

Sel və daşqınlar Göygöl şəhərini və ətraf kəndləri içməli su ilə təmin edən Kürəkçay və Bənövşəli mənbələrinə də ziyan vurub. Selin gətirdiyi lıl və bərk maddələr qurğularda emal proseslərinin dayanmasına səbəb olub. Hazırda mənbələrdə təmir-

bərpa işləri davam etdirilir. Artıq Bənövşəli mənbəyinin fəaliyyəti bərpa edilib, Kürəkçay mənbəyində isə işlər davam etdirilir.

"Azərsu" ASC sədrinin birinci müavini Teyyub Cabbarov, "Sutikinti" Müəssisəsinin, regional sukanal idarələrinin nümayəndələri su mənbələrinə baxış keçiriblər. Sel nəticəsində hidrotexniki qurğulara dəymış ziyanın müəyyənləşdirilməsi və aradan qaldırılması ilə bağlı işçi qrupu yaradılıb. Əhalinin içməli suya olan tələbatını ödəmək üçün hər iki rayona su-daşıyan nəqliyyat vasitələri səfərbər olunub və mənbədə emal prosesi bərpa olunana qədər sakinlər maşınlarla daşınan su ilə təmin olunacaqlar.

Fövqəladə hallar üzrə mülki müdafiə məşqi

"Azərsu" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin 2022-ci il üçün Mülki Müdafiə üzrə Tədbirlər Planına uyğun olaraq Xanbulançay Sutəmizləyici Qurğular Kompleksində "Fövqəladə hadisələrin aradan qaldırılması zamanı mülki müdafiə orqan və qüvvələrinin idarə edilməsinin təşkili" mövzusunda obyekt mülki müdafiə məşqi keçirilib. Təlimə mülki müdafiə dəstələrinin komandir-rəis və şəxsi heyəti, mülki müdafiə qüvvələrinə daxil olmayan işçilər, ümumilikdə 60 nəfər cəlb olunub.

"Azərsu" ASC-nin Mülki Müdafiə Qərargahının rəisi,

məşqin rəhbəri Cahangir Şərifov bildirib ki, təlim zamanı mülki müdafiə dəstələri şəxsi heyətlə tam komplektləşdirilib və mühafizə vasitələri ilə təchiz olunub. Maddi-texniki təchizatın və təlim yerlərində bütün mülki müdafiə avadanlıqlarının sazlığı yoxlanılıb, imitasiya yerlərinin (dağıntı, su kəmərlərində qəza, zəhərlənmə, yanğın və s.) hazırlanmasına diqqət yetirilib. Məşq zamanı daldalanma yerlərinin hazırlanması, işçilərin təhlükəsiz yerlərə çıxarılması, onlara fərdi, tibbi və yanğından mühafizə vasitələrinin paylanması, xilasətmə işlərinin aparılması və s. kimi tədbirlərə hazırlığın və-

ziyyəti də yoxlanılıb.

Məşq prosesində mülki müdafiə qüvvələri şərti olaraq fövqəladə hal baş vermiş ərazinin mühafizəsi, əraziyə giriş-çixışın məhdudlaşdırılması, yanığın söndürülməsi, zəhərlənənlərin xilas edilməsi, axtarış-xilasətmə, zərərçəkmişlərə ilkin tibbi

yardımın göstərilməsi və işçilərin təhlükəsiz ərazilərə təxliyyəsi işlərinin aparılması ilə əlaqədar tapşırıqlar yerinə yetirib.

Sonda məşqin nəticələri təhlil edilib, mülki müdafiə dəstələrinin komandir-rəis və şəxsi heyətinə müvafiq tövsiyələr verilib.

Yay mövsümündə şahlinin içməli su təminatında dayanıqlığın təmin olunması məqsədilə "Azarsu" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti tərəfindən zəruri tədbirlər həyata keçirilib. 2021-ci ilin payız aylarından başlayaraq sutəmizləyici qurğuların, magistral və paylayıcı kəmərlərin, anbarların və nasos stansiyalarının istismar vəziyyəti yoxlanılıb, hidrotexniki qurğularda təmir-bərpa işləri aparılıb.

Abşeron yarımadasının içməli su təchizatında xüsusi payı olan Ceyranbatan su anbarının ehtiyat həcmi 90 faiz təmin edilib. Bu mənbədən qidalanan Ceyranbatan klassik təmizləyici qurğuların 3-cü növbəsi yenidən işə salınaraq qurğuların emal gücü saniyədə 9 kubmetrə çatdırılıb. Yay mövsümündə xam suda üzvi maddələrin artması nəzərə alınaraq Ceyranbatan Ultrasüzgəcli Sutəmizləyici Qurğuların qəbul xətləri, supaylayıcı kamerası, mexaniki süzgəc sexi və xam su anbarı yuyulub dezinfeksiya olunub, membran süzgəclərin 50 faizi yenilənib.

Ceyranbatan-Binəqədi, Ceyranbatan-Maştağa, Ceyranbatan-Zirə magistral kəmərlərin marşrutu boyu idarəetmə sistemlərinin is-

Yay mövsümüne hazırlıq işləri yekunlaşışb

tismar vəziyyəti yoxlanılıb, qəzalı hissələrdə əsaslı təmir-bərpa işləri aparılıb, yeni siyirtmələr quraşdırılıb.

Ötən müddətdə Şollar və İkinci Bakı su kəmərlərinin marşrutu boyu baxış quylarında təmir-bərpa işləri aparılıb. Oğuz-Qəbələ-Bakı su mənbəyində 20 subartezian quyusunun nasosları yenilənib.

Abşeron yarımadası ilə yanaşı, Aran bölgəsinin iç-

kubmetr olan 24 mərkəzi su anbarı yuyulub dezinfeksiya olunub, nasos stansiyalarında cari və əsaslı təmir işləri görülüb. Şəhər ərazisində 900 km magistral supaylayıcı xətlər təftiş edilib, istismar müddətini başa vurmuş və riskləri böyük olan su xətlərində təmir işləri aparılıb. Regionlarda 8 sutəmizləyici qurğunun, 28 drenaj tipli su-qəbuledicinin, subartezian quyuların yay mövsümüne hazırlığı üçün nəzərdə tutulmuş tədbirlər başa çatdırılıb.

Yay mövsümündə su təchizatı sistemlərində baş verən qəzaların operativ aradan qaldırılması üçün xüsusi texnikanın, həmcinin mal-material ehtiyatlarının tədarükü ilə bağlı lazımı işlər görülür. Eyni zamanda, yeni sudaşyan məşinlər və təmir avadanlıqları alınır.

Onlayn İctimai Nəzarət Platforması layihəsinin (www.e-nezaret.az) 1 illik fəaliyyətinə həsr olunmuş tədbir keçirib. Milli Məclisin deputati Fatma Yıldırım, USAİD-in ölkə direktoru Jaidev Sinqx, Açıq Hökumət Milli Platformasının koordinatoru Əliməmməd Nuriyev və e-nezaret platformasının rəhbəri Məhəmməd Quluzadə layihənin əhəmiyyətindən danışub, ötan bir il ərzində platforma ilə six əməkdaşlıq edən dövlət qurumlarına təşəkkürünü bildiriblər.

Qeyd olunub ki, Onlayn İctimai Nəzarət Platforması foto və video sübutu olan

"Azərsu" ASC "Ən fəal dövlət müəssisəsi" mükafatına layiq görülüb

problemləri aidiyyəti dövlət orqanlarına yönləndirir və onların həllinə nail olur. Bir il ərzində 845 müraciət qeydə almıb və onların 70 faizi həllini tapıb.

Tədbirdə, həmçinin

2022-ci ilin mart-may aylarında daxil olmuş müraciətlər və onların icra vəziyyəti barədə hesabat açıqlanıb. Hesabata əsasən 15 dövlət qurumunun vətəndaşların müraciətlərinə baxılması

üzrə fəal olduğu müəyyən edilib və onlara müvafiq təltiflər təqdim olunub. "Azərsu" ASC vətəndaşların müraciətlərini operativ şəkildə həll edən ən fəal dövlət müəssisələrindən biri kimi mükafata layiq görülüb.

"Suyun dəyəri şagirdlərin gözü ilə"

"5 iyun-Su təsərrüfatı və meliorasiya işçiləri günü" peşə bayramı ərafəsində "Suyun dəyəri şagirdlərin gözü ilə" layihəsi yekunlaşdır. "Azərsu" ASC-nin "Sukanal" Elmi-Tədqiqat və Layihə İnstitutunun Hədəf STEAM Liseyi ilə birgə keçirdiyi layihədə təhsil ocağının V-VII sinif şagirdləri iştirak edib. Layihə çərçivəsində şagirdlərlə görüşlər keçirilib, suyun əhəmiyyəti və sudan səmərəli istifadə ilə bağlı maarifləndirmə işləri aparılıb.

Layihənin yekunlarına həsr olunmuş tədbirdə Hədəf STEAM Liseyinin Qurtu-

luş filialının direktoru Cahid Hüseynov və Nəsimi filialının direktor müavini Ravil

Böyükzadə çıxış edərək suyun insan həyatında oynadığı əvəzolunmaz rolundan danışıblar. Qeyd olunub ki, hazırda müşahidə olunan qlobal iqlim dəyişikliyi ilə əlaqədar dünyada şirin su ehtiyatlarının azalması müşahidə olunur. Digər tərəfdən, dünya iqtisadiyyatının sürətli inkişafı, demoqrafik vəziyyət və s. amillər suya tələbəti getdikcə artırır. Bu da öz növbəsində sudan qənaətlə istifadə zərurətini yaradır. Bu baxımdan belə tədbirlərin maarifləndirici əhəmiyyət daşıdığı diqqətə çatdırılıb.

"Sukanal" ETLİ-nin direktor müavinləri Elnur Nəsirov və Rəşail İsmayılov bəşəriyyəti narahat edən su qılığının, suyun israf olunma-

sının yolverilməzliyi barədə məlumat veriblər. Qeyd olunub ki, təhsil müəssisələrində belə tədbirlərin keçirilməsi gənc nəslin su kimi əvəzolunmaz nemətin əhəmiyyəti barədə məlumatlarının zənginləşməsi, onlara sudan qənaətlə istifadə vərdişlərinin aşilanması baxımdan çox vacibdir.

Layihə çərçivəsində keçirilən "Suyun dəyəri şagirdlərin gözü ilə" rəsm müsabiqəsinə də yekun vurulub. Müsabiqənin qalibləri elan olunaraq onlara diplom və hədiyyələr, tədbirin təşkilat komandasının fəal üzvlərinə isə sertifikatlar təqdim olunub.

Tədbirlər lisey şagirdlərinin iştirakı ilə bədii hissə ilə başa çatıb.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin təsdiqlədiyi "Su ehtiyatlarından səmərəli istifadənin təmin edilməsinə dair 2020-2022-ci illər üçün Tədbirlər Planı"na uyğun olaraq aparılan nəzarət tədbirləri nəticəsində Bakı şəhəri və Abşeron rayonunun bir sıra qəsəbələrində sudan qanunsuz istifadə hallarının qarşısı alınıb.

Bilgəh qəsəbəsi Albalılıq massivində yerləşən istixanada içməli sudan qanunsuz istifadə hali müəyyən edilib. Araşdırma zamanı məlum olub ki, obyekt sahibi yaxınlıqdan keçən xəttə qanunsuz qoşulma verərək sudan istifadə edir. Əvvəllər sudan qeyri-qanuni istifadəyə görə akt yazılaraq dəymış ziyan hesablaşsa da, obyekt sahibi təkrar qoşulma etməklə qa-

quraşdurmadan sudan uçotsuz istifadə ediblər. Bununla yanaşı, "Azərsu" əməkdaşlarına qapı açmayan sakinlər muqavilə bağlamaqdan imtiyənə edirlər. Aşkarlanmış qeyri-qanuni xətlər ləgv olunub.

Abşeron rayonunun Digah, Məhəmmədi və Novxanı qəsəbələrində sudan uçotsuz və sayğacdan kənar istifadə halları aşkarlanıb. Məhəmmədi kəndində av-

və Digah qəsəbələrində bəzi fərdi yaşayış evlərinin sahibləri də sudan uçotsuz istifadə ediblər.

Fərdi həyat evlərində sudan sayğacdan kənar istifadə hallarına ən çox Xəzər rayonunun Türkən qəsəbəsində rast gəlinir. Bəzi sakinlər say-

su itkilərinə səbəb olur. Belə hallar həmin ərazidə yaşayan digər sakinlərin su təchizatında da ciddi problemlər yaradır.

"Azərsu" ASC vətəndaşların və abonentlərin diqqətinə çatdırır ki, qlobal iqlim dəyişikliyi ölkəmizin şirin

İcməli sudan qanunsuz istifadə ilə bağlı 4 minədək fakt aşkarlanıb

nunazidd əməllərinin davam etdirib.

Bilgəh qəsəbəsi Albalılıq massivində yaşayan bəzi sakinlər texniki şərt olmadan, tikinti norma və qaydalarına uygun olmayaraq su xətləri çəkiblər. Onlar təzyiq yaratmaq məqsədilə xəttin üzərində böülüdürcü çənlər quraşdırıblar və suyu evlərə həmin çənlər vasitəsilə paylayıblar. Ərazidəki fərdi yaşayış evlərinin əksəriyyəti sayğac-

toyuma məntəqəsi və restoranda suyun talanması aşkar edilib. Bu obyektlərin sayğacıları olsa da, sayğacdan kənar xətdən istifadə olunub. Novxanı qəsəbəsində yerləşən istirahət mərkəzinin müqavilə və sayğacı olmasa da, obyekt sahibi şəbəkəyə özbaşına qoşularaq sudan qanunsuz istifadə edib. Obyektin su təchizatı dərhal dayandırılıb və akt tərtib edilərək dəymış ziyan hesablanıb. Məhəmmədi

gacdan kənar su xətləri çəkərək daha çox suvarma suyu kimi istifadə edirlər. Hətta sakinlərdən biri əkin sahələrini suvarmaqla yanaşı, qonşuluqdakı daş karxanasına da qanunsuz su vermiş. Saygaca baxış keçirilərkən onun indiyədək cəmi 1 kubmetr su işlətdiyi məlum olub. Bəzi sakinlər isə sayğacların süzgəclərinin plombunu qıraraq qanunsuz birləşmədən istifadə edir.

Türkən qəsəbəsində sayğaclar əsasən həyətlərdə quraqaşdırıldığından ev sahibləri mühəttislərin saygaca baxış keçirməsinə şərait yaratırlar. Həmin evlərin su təchizatını dayandırmaq üçün küçələrdə qazıntı işləri aparılır.

İcməli sudan qeyri-qanuni və israfçılıqla istifadə edilməsi şəbəkələrdə hidravlikli rejmlərin pozulmasına, ciddi

su ehtiyatlarının azalmasına səbəb olub və belə bir şəraitdə sudan israfçılıqla istifadə yolverilməzdir. Belə qanunazidd halların qarşısını almaq üçün tədbirlər mütəmadi davam etdiriləcək, özbaşına çəkilmiş və sayğacdan kənar xətlər ləgv olunacaq, belə halları təkrar törədənlərlə bağlı hüquq-mühafizə orqanlarına müraciət olunacaq.

Qeyd edək ki, 2022-ci ilin yanvar-iyun aylarında içməli sudan qanunsuz istifadə ilə bağlı "Azərsu" ASC üzrə 3841 fakt aşkarlanıb. Həmin hallar üzrə müvafiq olaraq 1 milyon 13 min kubmetr həcmində sərfiyyat bərpa olunub. Cari ilin yanvar-iyun aylarında sudan qanunsuz istifadə ilə bağlı 100-dən çox fakt araşdırılması üçün hüquq-mühafizə orqanlarına təqdim olunub.